

ÔN TẬP KIẾN THỨC

Bài 12: Quyền và nghĩa vụ của công dân trong hôn nhân

A. Kiến thức trọng tâm

I. Đặt vấn đề

a) Em suy nghĩ gì về tình yêu và hôn nhân trong những trường hợp trên?

- Trường hợp thứ nhất: Hôn nhân ép buộc không có tình yêu, kết hôn khi chưa đủ tuổi của pháp luật quy định.
- Trường hợp thứ hai: Đây là tình yêu nông cạn, câu thả, không chân chính, thiếu sự tôn trọng lẫn nhau.

b) Quan niệm thế nào về tình yêu, về tuổi kết hôn, về trách nhiệm của vợ và chồng trong đời sống gia đình?

- Tình yêu là sự quyến luyến của 2 người khác giới. Tình yêu chân chính xuất phát từ sự đồng cảm sâu sắc giữa hai người, là sự chân thành, tin cậy và tôn trọng lẫn nhau.
- Hôn nhân là sự liên kết đặc biệt giữa một nam và một nữ trên nguyên tắc bình đẳng, tự nguyện, được Nhà nước thừa nhận, nhằm chung sống lâu dài và xây dựng một gia đình hoà thuận, hạnh phúc.
- Vợ và chồng phải có thái độ tôn trọng, bình đẳng, yêu thương, thủy chung, chăm sóc nhau. Có trách nhiệm cùng lao động để đảm bảo cuộc sống của gia đình, có trách nhiệm cùng nhau chăm sóc, nuôi dạy con cái trưởng thành...

II. Nội dung bài học

* **Khái niệm:**

- Hôn nhân là sự liên kết đặc biệt giữa một nam và một nữ trên nguyên tắc bình đẳng, tự nguyện, được nhà nước thừa nhận, nhằm chung sống lâu dài và xây dựng một gia đình hòa thuận, hạnh phúc.

Quy định pháp luật nước ta về hôn nhân:

* **Kết hôn:**

- Nam từ 20 tuổi trở lên, nữ từ 18 tuổi trở lên.
- Không vi phạm những điều pháp luật cấm
- Việc kết hôn do nam nữ tự nguyện không ép buộc, cưỡng ép hoặc cản trở.

* **Quyền và nghĩa vụ công dân:**

- Bình đẳng, có quyền và nghĩa vụ ngang nhau về mọi mặt.
- Tôn trọng danh dự nhân phẩm nghề nghiệp của nhau.

* **Ý nghĩa của tình yêu chân chính đối với hôn nhân:**

- Cở sở quan trọng của hôn nhân
- Chung sống lâu dài và xây dựng gia đình hòa hợp – hạnh phúc.

* **Tác hại kết hôn sớm:**

- Ảnh hưởng tới sức khỏe, việc học của bản thân

- Ảnh hưởng nòi giống dân tộc
- Không thực hiện tốt trách nhiệm làm vợ chồng, cha mẹ trong gia đình.

B. BÀI TẬP (HS tự giải)

Câu 1: Em đồng ý với những ý kiến nào sau đây ? Giải thích vì sao em đồng ý hoặc không đồng ý.

- Kết hôn khi nam, nữ đủ 18 tuổi trở lên ;
- Cha mẹ có quyền quyết định về hôn nhân của con ;
- Lấy vợ, lấy chồng là việc của đôi nam nữ, không ai có quyền can thiệp ;
- Kết hôn do nam nữ tự nguyện quyết định, trên cơ sở tình yêu chân chính ;
- Kết hôn khi nam từ đủ 20 tuổi, nữ từ đủ 18 tuổi trở lên ;
- Trong gia đình, người chồng là người quyết định mọi việc ;
- Cha mẹ có quyền và nghĩa vụ hướng dẫn cho con trong việc chọn bạn đời ;
- Không nên yêu sớm vì có thể sẽ dẫn đến kết hôn sớm ;
- Kết hôn sớm và mang thai sớm sẽ có hại cho sức khỏe của cả mẹ và con ;
- Gia đình chỉ có hạnh phúc khi được xây dựng trên cơ sở tình yêu chân chính ;
- Lấy vợ, lấy chồng con nhà giàu mới có hạnh phúc ;
- Nếu vợ chồng bình đẳng thì sẽ không có trật tự trong gia đình.

Câu 3: Hãy nêu những hậu quả xấu do nạn tảo hôn gây ra mà em biết (đối với người tảo hôn, gia đình của họ và đối với cộng đồng).

Câu 4: Học hết trung học phổ thông, Lan đang ở nhà chờ xin việc thì gặp và yêu Tuấn, cũng đang không có việc làm. Khi hai người xin cha mẹ cho kết hôn thì hai bên gia đình đều khuyên Lan và Tuấn hãy thư thả, bao giờ có việc làm thì hãy xây dựng gia đình, nhưng Lan và Tuấn không đồng ý, cứ thúc ép cha mẹ. Cuối cùng, hai gia đình đành phải chấp thuận cho Lan và Tuấn kết hôn.

Theo em, ý kiến của gia đình Lan và Tuấn là đúng hay sai ? Vì sao ?

Câu 5: Anh Đức và chị Hoa là con bác, con chú ruột nhưng họ yêu nhau.

Gia đình và họ hàng hai bên khuyên can, ngăn cản, nhưng họ vẫn kiên quyết lấy nhau vì họ cho rằng họ có quyền tự do lựa chọn, không ai có quyền ngăn cản.

- Theo em, lí do “tự do lựa chọn” của anh Đức và chị Hoa có đúng không ? Vì sao ?

- Nếu anh Đức và chị Hoa cứ cố tình lấy nhau thì cuộc hôn nhân của họ có hợp pháp không ? Vì sao ?

Câu 6: Bình mới 16 tuổi nhưng mẹ Bình đã ép gả Bình cho một người nhà giàu ở xã bên. Bình không đồng ý thì bị mẹ đánh và cứ tổ chức cưới, bắt Bình về nhà chồng.

- Việc làm của mẹ Bình là đúng hay sai ? Vì sao ?

- Cuộc hôn nhân này có được pháp luật thừa nhận không ? Vì sao ?

- Bình có thể làm gì để thoát khỏi cuộc hôn nhân đó ?

Câu 7: Khi lấy anh Phú, chị Hoà đang là giáo viên tiểu học. Lấy nhau một thời gian thì anh Phú được cử làm phụ trách trạm bơm nước của xã nên không có thời gian chăm lo công việc đồng áng. Anh nghe theo bố mẹ, bắt chị Hoà phải bỏ nghề dạy học để về làm ruộng. Chị Hoà không đồng ý thì anh Phú dọa sẽ li hôn với chị.

Câu 8: Hiện nay, trong một số gia đình có tình trạng chồng ngược đãi, đánh đập hành hạ vợ. Trước tình trạng đó, nhiều người cho rằng đó là chuyện bình thường, là việc riêng của vợ chồng, gia đình người ta, không nên can thiệp. Em có tán thành quan niệm đó không? Vì sao?